

У Б ъ О Г Р А Д У 22 Н о в е м б р а 1856.

ШУМАДИЕНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНѢЖИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му је за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одь врсте 5 крајц., за трпнущъ. № 110.

Врачар.

(Продужено)

Овъ је отсутствовао одприлике једанъ сатъ.

Дошавъ на ће дружтво у салону. Жилѣта певала је на клавиру, пратећи свиркомъ сама себе.

После паклене вике, коју је Хари малочасъ на панађуру па и у дашчари слушао, звонила му је песма господиће савршено као гласъ анђела каквогъ.

Жилѣта заиста је имала величественъ гласъ, но кој је при улазку Харијевомъ нешто задрктао, докъ се она съ Цециліјомъ узайно погледала и очима споразумела.

Ушавшиј отиде къ домаћини и њенимъ гостима, који су у некомъ удаленю одь певачице одчасти разговарали се, одчасти слушали песму и свирку.

По свршетку те песме, нје хтела другу започети, него је тандрикала по клавиру, да се небы чуло, шта она са својомъ другаријомъ разговарала.

Обе девойчице раде су биле докучити, зашто је онай изчезао, о коме су се већъ цело вече разговарале.

Графъ, баронъ и госпа разговарали су се јошти једнако о политики, па су чинили тако фина примѣтбе, које добро возпитани люди одобравајућимъ смешенемъ имају обичай признавати за пуне духа.

Госпоја одь Бозе разговарала се насамо са Харијемъ. Његовъ онай одлазакъ дао је повода, да је управо узеть на испитъ, као што су себи то остали уображавали.

Међутимъ питања госпоје мамице била су само странптице къ једной цѣли, која се нје имала изъ вида изгубити. Госпоја небы била права жена, кадъ небы примѣтила оно, што се ни невештой Цециліји нје измакло. Као брижљива мати рада је била за време овамери младога господина на чисто быти. Съ томъ га је намеромъ и позвала, да цело вече у замку проведе.

Хтела је поспѣшну прилику добыти, да проговори речь, која јој је на срцу била.

Башъ кадъ је разговоръ дотле дошао, да она на правый путъ изиђе, јави служитељ да господинъ Хекторъ Гранденъ съ њомъ говори жељи, те тако јој разговоръ прекине.

Пустите нека господинъ Гранденъ је, одговори господа одь Бозе.

Хекторъ Гранденъ био је синъ њеногъ бележника.

Једанъ младъ човекъ у прномъ фраку, црнимъ чакширама, прномъ прслуку а съ белымъ навратнякомъ је унутра.

У руци носио је онъ једанъ свитакъ артија.

Хекторъ је био тихогъ и мирногъ изгледа. Његове черте изражавале су чисто добре наклоности. Бијаше средње величине и показиваше знамениту страшљивост. Његово обхођење нешто маловарошкогъ кроја, издавало га је да нје одь света, и носило је на себи некиј печатъ званичности.

Овъ се навикао био неке послове у место свогъ отца одправљати, па је званичанъ изгледъ у толикој мерни приобрео, да га се нје ни онда отрести могао, кадъ му башъ ништа требао је.

Хекторъ истина нје био лепъ, али је био врстанъ младић и честны мыслј.

Можда небы онъ никадъ на првый погледъ внимавао побудио, али ко га је једнушть познао, тай га је радо имао и уважавао.

Госпоја одь Бозе била је у числу оне, који су га одь срца возлюбили.

Хекторъ се збуни, кадъ дружтво угледа. Текъ што се нје вратио био. Оклевајући стајао је држећи врата отворена.

Та одите унутра, господинъ Хекторе рекне му домаћица.

Онъ дође ближе, поздрави присутствујуће доста невештима, и крадомъ погледа Жилѣту, која се при његовомъ улазку ни окренула нје, иако је његово име чула.

Хекторъ седи до домаћице, као што му је речено.

Ханри ползует се тимъ тренуткомъ те се къ госпођици придржи.

Шта ли ми причини јоште тако доцне задовољство, да васъ видити могу? запита госпожа одъ Бозе са храбрећимъ смешенемъ. Ели тай дебелый свитакъ артија за мене?

Ова писма морала су вамъ јоште данасъ у руке доћи, одговори Хекторъ, нисамъ дакле имао кудъ, већъ свакојко морадо овако доцкање доћи. Нужда не-ка ме извини, ако самъ вамъ што на терету.

Као да вы исте овде увекъ добродошли? О чёму гласе та писма?

Она садржавају објасненија о последњемъ давању новаца подъ интересъ. Мой отацъ потребује у томъ смотреню ново пувомоћство.

Госпожа одъ Бозе отвори свитакъ и немарљиво прегледа артије.

Можете напечани све прочитати, продужи Хекторъ, я ћу сутра имати честь да вамъ опетъ представијемъ.

Врло добро.

Допуштате ли ми, да садъ госпођици мое подво-ренъ учинимъ?

Съ драге волѣ, господинъ Хекторе.

Хекторъ приближи се клавиру, где је Жилѣта упревши очи у ноте съ Цециліјомъ и Хан-ријемъ Ђеретала.

Младиј бележникъ проговори Жилѣти очевидно забуњенъ:

Смемъ ли пытати, госпођице, како сте сеналазили, одкако нисамъ имао честь и задовољство, да васъ ви-димъ?

Жилѣта окрене се и учтиво одговори:

Фала Богу, господине, а вы?

Вы сте врло добри, одговори онъ, и заборави у својој занепеноности јоште једну речь изустити.

Ханри гледао је овогъ маловарошанина са по-ругателнимъ преко рамена погледомъ.

Жилѣта се поклони, а уосталомъ непроговори ни једне речи.

Цециліју стало је муке, да се сиромашку у очи ненасмее.

Ханри вукао је свой прстъ једанъ преко клавирски ударница (тастна).

Господинъ млађиј Гранденъ увиди, да је онъ овде петија точакъ у колима.

Што је више оклевао, тимъ је и смешнији изгледао.

Найпосле решително се поклони госпођици, окрене се јоште једанпутъ домаћици, да се оправти, па изи-ђе напољ, али неможе проћи, да се преко једне столице неспотакне.

Цециліја се закикоће. Заиста доста је дуго смей и задржавала.

Овай господинъ је башъ найзанимљивији у друштву, примети Ханри.

То свагда зависи одъ особитости положаја, приме-ти Цециліја мудричећи.

Бољ ће бити да ћутимо, опомене ји Жилѣта. Моя га мати обожава.

Међутимъ је Хекторъ изишао, и самъ незнанако?

Осветљене прозоре на салону сматраюћи уздане онъ са наводненимъ очима:

Је је любимъ одъ свега срца, а она, она ме неће никадъ любити.

Са смућенимъ срцемъ упути се онъ кући, пунъ лю-бавне туге.

После једногъ сата разиђу се и гости изъ Валжан-сеза.

Домаћица рекне Ханри-у:

Врло бы радо съ вама разговарала, но никако не-мамъ прилике. Посећите ме сутра.

Младиј господинъ обећа. Жилѣта викне за дру-гарицомъ:

Незаборави, сутра рано пре деветъ сатиј, сладка Цециліја.

Предъ замкомъ обазре се господинъ одъ Ерме-онъ скоро на истомъ месту, где је сажалењи достой-ный Хекторъ мало пре застао био. Съ погледомъ на Жилѣтинъ прозоръ, рекне онъ у себи:

Лепа девойчица, и то бы было чудновато, кадъ ме волела небы.

(продужиће се)

СТРАНЕ НОВОСТИ.

ТУРСКА.

„Журналъ де Константинопль“ пише подъ 2. Но-вембромъ следујуће:

— Руско паробно дружтво на црномъ мору купило је за свой рачунъ четрдесетъ пароброда.

— Ферук-Канъ персийскій посланикъ при францу-скомъ двору, посјетио је рускогъ посланика при блистател. Порти, г. Бутенїва. — Царъ рускій Александеръ пода-рио је младимъ персийскимъ высокимъ лицама ордене и

одличіја, и изјавио је првомъ министру Шаха персийскогъ особито свое почитаніје. Исто је тако и Шахъ послao ордене великомъ князу престолонаслѣднику и князу Гор-чакову, министерскомъ президенту петробуржкогъ ка-бинета.

— Руско-турска расправа границе у Азии одложе-на је до Маја месеца идуће године.

РУСИЈА.

Изъ Петробурга добија „Журналъ де Деба“ подъ 4. Новембромъ, следујућиј рускимъ духомъ дишућиј, во

W.UNILIB.RS
башь зато занимливъ дописъ о станю стварій на прибрежію црнога мора:

„Пуцанъ изъ руских топова на једну енглеску убийну лађу водъ Еникала произвело є у нашимъ вышнимъ званичнимъ круговима велико узбућенѣ. Поглавари велики наши трговачки кућа, који на прибрежју азовскогъ мора имају своя трговачка сместишта и магазине, и који су 1853. године тако јако пострадали, напово су се забринули, будући є одъ времена заключеногъ мира трговина и саобраћай у јужнай Русії исполнскій полетъ добио. Овде се нико о томе несумна, да є рускій командант има подпуну право, што є браніо енглеской лађу, ући у азовско море.

Руско є правительство о свему врло точно и подробно извѣштено, што се годъ у Цариграду чини на користь закавказскогъ жительства, које є съ Русима у рату; единствено се сирѣчъ о томе ради, да се овай ратъ једнако одржава шиланѣмъ оружја и цебане. Лаке прибрежне лађе на источнимъ обалама црнога мора врло су удесне за ову цѣљь и посао. Но ово тайно подномагање непокорны племена одъ стране Турске, путемъ мора, на жалость се одъ давнашии времена упражнява. Царь Никола знао є овоме у прећашнѣ време край учинити, и млиоги ће се юшти опоминяти на лађу „Никсенъ“, коју су руске убийне лађе као плѣња са собомъ одвукле. Све рекламије лорда Палмерстона бију узалудне; царь Никола ніје је ни одговора удостојо, и склонио се само на то, да посредствомъ посланика свога у Лондону даде нека устмена изјасненя кабинету енглескомъ. У данашнѣ време, и при саданѣмъ положају на црномору, Русіја у толико мањ може трпiti ово тайно уношење оружја и цебане у непокорне њене области; и по томе ће убудуће наши пароброди најстрожије проматрати на прибрежју циркаскомъ. При саданѣмъ околностима увѣренi су царь Александеръ и његови министри о необходной пужности, да овомъ рату на Кавказу, који є Русију последњи 20 година стао толики жертва у новцу и людима, већъ валаја једанпутъ край учинити. У Петробургу положу у храбрость и даровитоство младогъ ћенерала, који є стављенъ на чело азијске руске војске, вайвеће поврећенъ. Књазъ Барѣтинскиј који є юшти подъ Воронцовомъ служју као дивизиониј ћенералъ, познас збогъ свогъ дугогъ бављења у онимъ предњима положајема непріјатела најточније, и предузеће по свой прилици противъ нын једанъ обштій и рѣшителни ударъ.

ФРАНЦУСКА.

— У једномъ броју „Пресе“ налази се једанъ чланакъ о размирици између Енглеске и Персије. Овай листъ вели, да ће се по свой прилици ова размирица окончати са каквимъ годъ валијнимъ плѣномъ у персийскомъ морскомъ заливу на ползу Енглеске. Засадъ смѣра Енглеска на острово Каракъ. Ово су острво Енглези већъ пре три године заузели, и као што „Морнинг-поштъ“ вели сматрају га они готово као неку свою колонију. Не тај се, да Енглеска намѣрава основати не само на овомъ острому, него и у Буширу стаље насељине. Найпосле они изјављују, да имају пуно право заузети острво Каракъ, будући су подобномъ приликомъ и Руси острво Ахурадевъ у каспийскомъ мо-

ру заузели. Притажанѣ тогъ острива одъ врло є велике важности за Енглеску; јеръ острво Каракъ влада ушћемъ реке Еуфрата, и лађе идуће у Басору пристају тамо, да се снабдѣду са вештимъ рејизима, кои тамоши море добро познају. На њему има валине воде за плавање, и Холандези су посведочили, да се и тамо може живија трговина отворити. А садъ, кадъ Енглези намѣравају отворити новъ путь у Индију преко Еуфрата, биће притажанѣ овогъ острива за њи одъ неоцѣниме важности. Кадъ се Каракъ и Буширъ претворе, као што Енглези намѣравају, у стравите тврдинѣ, онда ће Енглези постати господари персийскогъ морскогъ залива и реке Еуфрата. —

Но Енглеска, вели „Пресе“, као да є изгубила изъ вида, да є острво Каракъ собственость Француза, и то силомъ уговора, заключеногъ у Басори између конзула Французскогъ и персийскогъ владателя Керимъ-Кана, који є уговоръ и садъ јошти у пуной сили.

Изъ Париза пишу „Келнеръ цайтунгу“ подъ 30. Новембра слѣдуюће:

„Ови се дана очекује у Парижу г. Буре, францускиј посланикъ при персийскомъ двору. Онъ є зактевао за неко време одсутствије Послове посланства у Техерану одправљаје једанъ одъ његови тамошињи секретара.

— Маркизъ Тирго, францускиј посланикъ при испанскомъ двору, одлази данаје у Мадридъ. Онъ є био јуче на дугой аудијенције кодъ цара Наполеона, и добио є јутро съ своя последња настављења одъ графа Валевскогъ.

— Као што се гласа, ніје правительство Француко склонно, дозволити Прайской, да оружаномъ рукомъ разправи свою распру са Швайцерскомъ.

— Маркизъ Антонини, неапольскиј посланикъ у Парижу, продаје савъ свога намѣштја, изъ чега се закључује, да размирица неапольска башъ ніје тако близу краја.

НЕАПОЛЬСКА.

Неапольскиј посланикъ при францускомъ двору, г. Антонини, имао є 15. Новембра отићи изъ Париза. Но у исто време гласа се, да је са поштанскимъ паробродомъ дошло изъ Неаполя у Марсель једно високо лице са важнимъ упутствијама за тилбрїјскій кабинетъ, и да ће качество овога настављења врло лако учинити моћи значителну промјену у цѣломъ овомъ заплету и пытаню.

„Ендепандансу“ пишу, да је краљ неапольскиј одпустio своимъ дипломатскимъ заступницима на страни једну циркуларну ноту, у којој имъ званично явља прекиданѣ дипломатски сношенија између Неапольске и западнији сила. Овай врло умренимъ духомъ написаный актъ несажалјва, што се ово догодило, но вели само, да је Неапольска наумна, овой размирици удеснимъ начиномъ край учинити.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Парижу 15. Новембра.

Рускій адмиралъ Беренсъ дао є вишимъ францускимъ официрима гарнизона Шербургскогъ (где руска флота станује) сјајну частъ.

У Цариграду 7. Новембра.

Ћенералъ Дурандо сардинскій посланикъ при высокой Порти, приспѣо е у Цариградъ.

— Графъ Зуиланъ, кои е досадъ быо холандскій министерскій резидентъ (другогъ реда посланикъ) при турскомъ двору, отишао е у Атину за посланика.

— У Сирії повраћенъ е опетъ миръ.

Найновія индійска сувоземна Пошта.

У Бомбаю 22. Октобра.

Енглескій военый походъ у персійскій заливъ отишио ће на 40 лађа, и садъ е вальда већь приспѣла експедиција кодъ Бушира (приморске персійске тврдинѣ).

— Вѣсть, како су Персіянци Хератъ освоили, но опетъ одавде узбіеви, као да се потврђує, премда се о томе јоштъ разни гласови разносе.

— Война у Хини између царске партас и бунтовника трае јоштъ једнако, но безъ иакавы одеудны резултата за једну или другу страну.

О Г Л А С И.

КАЛЕНДАРЪ

подъ именомъ „Надежда“ за годину 1857. изишао е овы дана изъ штампе, и добити се може како кодъ долеподписаногъ издателя, тако и кодъ ГГ. Радова Барловца и Воина Радуловића болтација.

Онъ садржава у себи 1, обичный Календарь старый и новый съ вишарима и менами месеца, и Календарь еврейской и турской; 2, Родословие нашегъ Княза и Ихлове породице; 3, Календарь судейский, за свакогъ парничара нужна знани; 4, Поштански течай; 5, 34 комада разны хемични вѣштина и. пр. читаво је у бутелу крозъ найтешнији грланъ утурити безъ да разбено буде, црно вино у бело претворити и т. д.; 6, једну приповѣдку; 7, Душевно лѣкарство; 8, Три нове пѣсмице; и 9, како редъ, по комъ пароброда изъ Земуна на своимъ линјима плове, тако и редъ провидбе мѣстногъ пароброда између Земуна, Београда и Панчева. Једнимъ словомъ садржава у себи врлопи домаћи забава и све, што је преко године нужнио знати.

Цѣна му је 2 гроша. Ко узме на веће количство добиће и по 60 пара комадъ.

У Београду 2. Новембра 1856.

Цветко И. Ђорђевићъ

Практиканъ Попеч. Просвешт.

(3—3)

У Каиру 6. Новембра.

Вице-краљ одлази за ћело у провинцију Суданъ.

Найновія источна пошта.

У Цариграду 9. Новембра, Персійскій посланикъ Ферук-Канъ быо је на ручку кодъ францускогъ посланика, г. Тувенела.

— „Журналъ де Константинопль“ ако се заузима за грађенъ еуфратске линије гвозденогъ пута.

— Персіянци по найновімъ вѣстима не осећају се довольно снажними, да Хератъ заузму, чега су се ради већма концентрирали, (на једну точку сабрали), обсађени напротивъ Авганци добили су помоћь.

— Енглеска флота на црноме мору добила је заповѣсть, да се за 6 месеціј снабдѣ съ раномъ и свима нужнимъ потребама.

— Досадъ су Султану 36 пројекта о подизању банке поднешени, но Султанъ се јошть ни за једанъ ње рѣшио. Засадъ је правительство турско учипило заемъ одъ само 50 милиона гроша кодъ једне цариградске банкерске куће.

— У Абсанији (јужно одъ Египта) појавили су се неки немири.

(3—3) Долуподписаный даемъ назавъ како гг. туторима, тако и гг. приложницима наше православне цркве, да се умојоји трговини може добити одъ скоро добијены путира, кадионица, кандила одъ кина-сиљера, и то по кроју наше православне цркве. Такође примамъ и наручбине одъ истогъ метала како за ришиде тако и за патохлѣбнице.

У Београду 16. Новембра 1856.

ЂОРЂЕ АКИМОВИЋЪ
трговацъ на Сави.

ДИМИТРИЈ МИЛОВАНОВИЋЪ

изъ Прѣдора, кои је у Маџарской буни у Србију дошао, доцнѣ съ Ђокомъ Станићемъ ортаковао и меану у Даросави држао, нека се лично яви у Експедицији Шумадинке, или нека писмено каже Учредничеству именъ, где се налази, како бы му се одъ отца и стрица добри гласи казати могли. Ко га познае, умолява се, да га на овай позивъ пазљивимъ учини. (2—3)